

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Uw raad heeft op 12 november 2020 de motie Regel Rotterdamse Renovatiegolf aangenomen (20bb16909). Met deze collegebrief rapporteren we over de ondernomen acties en stellen we voor om de motie hiermee af te doen.

In eerdere tussenberichten (21bb007994 en 21bb012789) is uw raad geïnformeerd over vertraging in de afhandeling van de motie als gevolg van de late kabinetsformatie en de vertraagde besluitvorming over Europese subsidieprogramma's die ons college wel bij de beantwoording van de motie wil betrekken. U is voorgesteld de afhandeling van de motie uit te stellen omdat ons college ook de besluitvorming van het Just Transition Fund en Kansen voor West 3 wilde betrekken bij de afhandeling van de motie.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen: Coalitieakkoord 2022-2026: Eén Stad.

Toelichting:

In de raadsvergadering van 10 november 2020 is de motie 'Regel Rotterdamse Renovatiegolf' (20bb16909) van de raadsleden D.P.A. Tak (PvdA), R. Segers-Hoogendoorn (CDA) en S. Leeuwis (GroenLinks) aangenomen, waarin het college wordt verzocht er bij het kabinet op aan te dringen om uiterlijk in april 2021 een herstelplan in te dienen en daarin een ambitieus isolatieprogramma voor woningen op te nemen, zodat met de middelen uit de Recovery and Resilience Facility een slag gemaakt wordt in woningisolatie. En om te onderzoeken hoe de middelen vanuit REACT-EU en Kansen voor West bij kunnen dragen aan de isolatie-opgave voor Rotterdam en aan het verlagen van woonlasten voor (sociale) huurders.

In eerdere tussenberichten (21bb007994, 21bb012789) heb ik u geïnformeerd over het gegeven dat besluitvorming over Kansen voor West 3 in het najaar van 2022 plaatsvindt, dat de binnengekomen aanvragen voor de REACT-EU middelen nog niet allemaal beoordeeld zijn en dat het Rijk de consultatie over de inzet van de middelen uit de Recovery and Resilience Facility pas na de kabinetsformatie laat plaats vinden.

Inmiddels is er duidelijkheid over de inzet van de middelen uit de Recovery and Resilience Facility en is ook duidelijk welke mogelijkheden er zijn om de middelen uit REACT EU, Kansen voor West 3 en Just Transition Fund in te zetten voor datgene waar uw motie ons toe oproept: een slag maken in woningisolatie.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

REACT EU

Vanuit de Europese Commissie zijn onder de noemer REACT EU middelen uit het Europese Herstelfonds aan het Kansen voor West 2 toegevoegd. In de vorige bestuursperiode heeft het college, binnen de kaders van Kansen voor West 2 en REACT EU, op een optimale besteding van de middelen gestuurd. Het college heeft actief naar de ruimte gezocht om de middelen in te zetten op renovatie en isolatie, waterstof, walstroom, elektrificatie industrie en circulair. Binnen de kaders was geen ruimte voor brede uitrol (massa maken), wel voor slimme uitrol (innovatief en gericht op doorontwikkeling innovaties). Er is zoveel mogelijk ruimte gegeven voor aanvragen gericht op slimme renovatie en isolatie, maar binnen de geboden ruimte zijn geen aanvragen op dat onderwerp ontvangen. Wel zijn er aanvragen op het gebied van groene chemie, plastic recycling, circulaire chemie, afval, walstroom, arbeidsmarkt en leerpraktijkcentra, gehonoreerd¹.

Recovery and Resilience Facility

Brede uitrol is door de Europese commissie mogelijk gemaakt via de Resilience and Recovery Facility. De kabinetsformatie zorgde voor grote vertraging in het opzetten van het Nederlandse plan. Het kabinet heeft het definitieve Nederlandse plan in juni 2022 aan de Kamer gepresenteerd. Eind juli 2022 was de formele indiening in Brussel. De definitieve versie van het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan is op 10 oktober 2022 gepubliceerd. Het plan bestaat uit 49 maatregelen, waarvan 21 hervormingen en 28 investeringen. De investeringen bedragen € 4,7 miljard. 47,8% van dit plan is gewijd aan het ondersteunen van klimaatdoelstellingen. 25,6% heeft als doel heeft de digitale transitie te versnellen. De hervormingen en investeringen moeten voltooid zijn voor augustus 2026

Begin 2022 werd bekend dat het kabinet als uitgangspunt had om de voor Nederland gereserveerde middelen alleen in te zetten om reeds begrote en uit het coalitieakkoord (van het kabinet) volledig gedekte uitgaven te financieren. Met dit als uitgangspunt is Rijksbreed gekeken naar kansrijke maatregelen voor opname in het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan. Na aandringen, mede vanuit het college, organiseerde het ministerie van Financiën op 19 april 2022 een raadplegingsbijeenkomst in het Rotterdamse stadhuis met experts en dossierhouders van gemeenten, provincies en waterschappen. Hierbij waren ook de koepelorganisaties voor de medeoverheden en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aanwezig. Op dat moment was al duidelijk gemaakt door het kabinet dat versnelling van isolatie van koop- en huursector voor wat betreft het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan als niet positief beoordeeld was. De inbreng van het college in dit proces is geweest om die maatregelen in het plan te behouden die voor Rotterdam kansrijk zijn, waarop we na de goedkeuring van het Nederlandse plan door de Europese Commissie projecten kunnen aandragen, zo heeft Rotterdam concrete proposities aangedragen (woningbouwimpuls, verduurzaming schoolgebouwen, op de terreinen human capital agenda als scholingsfonds, leerwerkakkoorden, groene transitie, etc.). In het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan is dit terug te vinden. Zo draagt het plan met de maatregel groenvermogen waterstof bij aan de verdere ontwikkeling van het waterstofecosysteem in Nederland en noemt het plan

¹ <https://kvw3.kansenvoorwest.nl/files/kvwii-projecten-2014-2021.pdf>.

hierbij als voorbeeld "Rotterdam als duurzame waterstofhub van Europa", bevat het plan maatregelen m.b.t. de aanlandingslocaties voor windenergie op zee, waaronder de Maasvlakte en bevat het plan dekking voor het stimuleren van de bouw van betaalbare woningen (Woningbouwimpuls). Op het gebied van verduurzaming van de gebouwde omgeving bevat het plan dekking voor een subsidieregeling verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. In september 2023 gaat een nieuwe ronde open, ons college bereid hier aanvragen op voor.

Kansen voor West 3 en Just Transition Fund

Net zoals bij REACT EU is voor de nieuwe programma's Kansen voor West 3 en Just Transition Fund onderzocht wat de mogelijkheden zijn om bij te dragen aan de isolatie-opgave voor Rotterdam en aan het verlagen van de woonlasten van (sociale) huurders.

Voor het Just Transition Fund is deze mogelijkheid er niet. Voor het gebied Groot Rijnmond stellen de Europese Commissie en het Rijk 63,5 miljoen beschikbaar. Binnen de kaders van het JTF kunnen deze middelen ingezet worden voor:

1. Vernieuwen en versterken van de regionale economie met nieuwe, duurzame en/of circulaire industriële ketens
2. Versnellen van de transitie met investeringen in technologie, systemen en infrastructuur tot decarbonisatie van bestaande industriële ketens
3. Een wendbare, weerbare beroepsbevolking

Conform de eisen van de Europese Commissie ligt de focus volledig op het Haven Industrieel Complex. De middelen dragen hierdoor niet bij aan de isolatieopgave.

Voor Kansen voor West 3 stuurt ons college via openstellingen op een optimale inzet van deze middelen. Belangrijk hierbij is dat ze aanvullend zijn op het JTF en RRF. Echter, net als bij de inzet van REACT EU is ook voor Kansen voor West 3 het kader dat slimme uitrol (innovaties stimuleren) wel mogelijk is, en brede uitrol (tempo en massa maken) niet.

Tot slot

De kaders van de Europese Commissie voor REACT, Kansen voor West 3 en JTF en de keuzes die het kabinet heeft gemaakt voor de inzet van het RRF dragen niet bij aan het stimuleren van grootschalige isolatie. De middelen dragen wel bij aan de energietransitie in de haven, aan innovatieontwikkeling en aan slimme uitrol van innovaties. De middelen dragen ook bij aan het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving, aan het verkleinen van de mismatch op de arbeidsmarkt en aan veel andere prioriteiten van ons college. De door uw raad gewenste ondersteuning voor brede uitrol van isolatie zodat met name sociale huurders verlichting krijgen in de energiekosten is uit deze programma's definitief niet mogelijk.

We stellen u voor motie 'Regel Rotterdamse Renovatiegolf' (20bb16909) hiermee als afgedaan te beschouwen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

W.A.J.J. Houtman, l.s.

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, l.b.